

[Ole Bjørn Kraft.]

paa, kan der ikke være nogen Tvivl om, at Følgen vilde være blevet Sammenbrud og Panik. Herfor bærer Indenrigsminister Dahlgaard Ansvar. Loven har med Hensigt givet Ministeren stor Magt og Myndighed; den har koncentreret Myndigheden og Muligheden for Handling alene hos ham. Deraf følger ogsaa et stort Ansvar, men Ministeren har i denne Sag baaret sin gyldne Kæde forgæves. Rigsdagen har ved sin Udformning af Lovene vist Indenrigsministeren en enestaaende stor Tillid; Begivenhederne i Septemberdagene viste, at han ikke har været denne Tillid værdig. Han har ikke handlet saaledes, som den enige Rigsdag havde Ret og Grund til at vente at han kunde og vilde handle.

Den Forespørgsel, som jeg paa mit Partis Vegne retter til Indenrigsministeren, er ikke en Forespørgsel af politisk Natur. Det kan ikke være det, thi om Sagen er vi alle enige. Den drejer sig ikke om politiske Uoverensstemmelser, den drejer sig om Forsømmelser, begaaet af en Minister. Det er en af Rigsdagens væsentligste Opgaver at kontrolere, at de Love, den vedtager, administreres efter deres Hensigt og Mening. Det er ogsaa Rigsdagens Pligt uden Persons Anseelse og uden Hensyn til politisk Opfattelse at skride ind, at reagere, naar der begaaes Fejltagelser eller vises Forsømmelser, eller naar det viser sig, at den Minister, man har overdraget Udførelsen af Lovene, ikke har den tilstrækkelige Evne til at føre dem ud i Livet i det tænkte Omfang og i rette Tid. En saadan Situation foreligger efter vor Opfattelse i dette Spørgsmaal. Vi tror, det vilde være heldigt ogsaa for Folkestyret og for Demokratiet, om det kunde vise sig, at Rigsdagen kendte og forstod det Ansvar, jeg her taler om, og ikke mindst, om det Flertal, der i denne Sal er bag Ministeriet, kunde træde frem til Beskyttelse af de Beslutninger, som dette Flertal selv har været med til at gennemføre, og sige til en af sine egne Ministre, at han ikke har handlet saaledes, som han ifølge Lovenes Karakter burde handle. Man har maaske i Forstaaelsen af, hvor svag Ministerens Stilling var, i den Diskussion, som hidtil har været ført, villet gøre denne Sag til et Spørgsmaal om Gasmasker til Civilbefolkningen og kaldt den en Gasmaske-sag. Men om Spørgsmaalet Tildeling af Gasmasker til den almindelige Befolkning har der ikke hidtil været Uenighed, man har hidtil været enig om, at Civilbefolkningen i Almindelighed ikke af Staten skulde forsynes med Gasmasker, men lige saa enige

har alle sagkyndige været om, at Forudsætningen for, at Civilbefolkningen kunde klare sig uden Gasmasker, var, at en lang Række bestemt formulerede Foranstaltninger var blevet gennemført. Saa længe det ikke er sket, vil Civilbefolkningen ikke kunne klare sig uden Gasmasker, men vil i Tilfælde af et Gasangreb komme ud for store Farer og store Lidelser. Man har været enig om, at der ikke skulde tildeles den almindelige Civilbefolkning Gasmasker, men at de andre Foranstaltninger burde træffes. Men samtidig er alle sagkyndige enige om, at Hjælpepersonalet derimod, baade det faste og det frivillige, skulde forsynes med Gasmasker for at være i Stand til at udføre deres Gerning i Farens Stund. Da Krisens Dage kom, var der ingen Gasmasker til Raadighed for dette Hjælpepersonale, hverken for det faste eller det frivillige, og jeg nævner i denne Forbindelse, at Personalet heller ikke var formeret eller uddannet i større Tal. Der havde ikke fundet anden Uddannelse Sted end gennem de Kursus, Dansk Luftværnsforening havde foranstaltet.

Der var faktisk paa en lang Række af de væsentligste Omraader intet i Orden af det, der burde have været i Orden. Maaske var adskilligt forberedt, men intet var, til Trods for den Tid, der var forløbet, ført ud i Livet. Jeg skal her under Hensyn til den korte Tid, der er til Raadighed, kun nævne Hovedpunkterne: Befolkningen var uden Oplysning og Orientering, skønt alle sagkyndige er enige om, at det er en væsentlig Forudsætning for at kunne undgaa Panik, for at Befolkningen kan møde Faren med Ro og Værdighed, at en saadan Oplysning har fundet Sted i Tide. Der var intet Hjælpepersonale formeret eller uddannet, der var ingen Gasmasker til Raadighed for det Personale, som skulde træde i Virksomhed, der var ingen Gasmasker anskaffet til dem, som skulde foretage den farlige Gasspring og Spredningen af Gassen, der var ingen Sorterings- og Afvaskningsstationer, hvor man kunde gaa hen og søge Hjælp, hvis man var blevet gasforgiftet, der var ikke udsendt nogen Vejledning til Hospitaler og Sygehuse om, hvordan de skulde forholde sig, der var ikke paa Ministeriets Foranledning truffet nogen Foranstaltninger paa noget dansk Hospital eller Sygehus til at imødegaa de Situationer, Hospitaler og Sygehuse vilde blive stillet over for. Der var ingen Beskyttelsesrum tilvejebragt, ingen Afvaskningsrum, ingen Materialer til Mørklægning af Hospitaler og Sygehuse, intet af alt det, som der skulde have været og kunde have